

Datum: 20.10.2013
Medij: Pobjeda
Rubrika: Bez naslova
Autori: Maja Đurić
Teme: Vojska Srbije, Ministarstvo odbrane

Napomena:
Površina: 1500
Tiraž: 0

Naslov: Žene u vojskama zemalja regiona - Dame lako nose uniformu

Strana: 18

Pobjeda istražuje: Žene u vojskama zemalja regiona

Dame lako nose uniformu

Žene u
vojskama
zemalja
regiona

Str.18.i19.

Vojska je ozbiljan poslodavac koji pored besplatnog školovanja nudi siguran posao - ističe za Pobjedu direktorka Instituta za strategijska istraživanja i savjetnica ministra odbrane Srbije za rodna pitanja dr Jovanka Šaranović. Ona dodaje da bilježe popularizaciju vojne profesije

Piše:

Maja Đurić

PODGORICA-BEOGRAD-ZAGREB - Žena je zakoračila u svijet koji je do skoro bio rezervisan isključivo za muškarce. Obukla je uniformu, gazi strojev korak, nosi oružje i zna šta je red, rad i disciplina u vojsci.

Njihov broj se polako povećava, a koncept rodna ravnopravnost dobija smisao. U armiji naše zemlje i oružanim snagama država regiona postoje žene koje su se školovale na inostranim vojnim akademijama, žene oficiri koje se trenutno pripremaju za misiju u Africi, ali i dame koje su komandovale u Avganistanu.

Upravo te žene-vojnici su sagovornice Pobjede - potporučnica Enita Radončić iz Crne Gore, oficir Nataša Stojić iz Srbije i major Vlasta Zekulić iz Hrvatske.

Sa druge strane, o položaju žena u oružanim snagama, njihovom školovanju, činovima, specifičnostima ove profesije, kao i regionalnom projektu u koji je uključena i Crna Gora za Pobjedu govori direktorka Instituta za strategijska istraživanja i savjetnica ministra odbrane Srbije za rodna pitanja dr Jovanka Šaranović.

Naša sagovornica, kojoj su ek-

Dr Jovanka Šaranović

spertske oblasti odbrana, bezbjednost, zaštita i rodna ravnopravnost smatra da je napravljen suštinski pomak u jednom sistemu koji je, do ne tako davno, bio neprikosnoveni svijet muškarca.

- Po meni ovo je proces gdje je napravljen stabilan temelj u smislu održivosti koncepta „žene u vojsci“ u budućnosti. Ono na čemu treba insistirati je poštovanje kriterijuma selekcije gdje samo najbolji prolaze. U ravnopravnoj utakmici žene se same moraju nametnuti kompetencijama, stručnošću i izboriti za status gdje neće biti bitno da li si žena ili muškarac već kako ra-

diš posao, kako rukovodiš. Tako ćeš biti vidljiv i cijenjen i imati uticaj na odlučivanje što je i suština priče. Žene rukovodioci nijesu drugačije već naprosto rjeđe i za to nije odgovorna njihova psiho-fizička posebnost nego društveni činioci - ističe Jovanka Šaranović, koja je prva žena civil na čelu pomenutog Instituta u istoriji dugoj 30 godina.

Vojna akademija

Ko je mogao pretpostaviti da će se, prvi put u istoriji srpske vojske, od 2008. godine djevojke školovati na Vojnoj akademiji? - One su tu i pokazuju jako dobre

rezultate. Kroz edukaciju one se pripremaju da rade u rodno mješovitim timovima, promovisujući one stilove rada koji, umjesto međusobnog nadmetanja, promovisuju komplementarnost polova. Posle završene akademije znaju šta znači živjeti u internatu, ići na smotru, gaziti strojevi korak, nositi oružje, spoznati red, rad i disciplinu. Sjutra će bolje razumjeti vojnika. Tu je i završna svečanost promovisanja u prve oficirske činove ispred Skupštine RS gdje prisustvuju najviši zvaničnici države i vojske. To je san koji većina njih sanja - kaže Jovanka Šaranović. To je momenat kad kleknu, prekrste se i bace šapku u vazduh. Ona dodaje da bilježe popularizaciju vojne profesije kroz odziv za školovanje na VA koji svake godine raste.

- Vojska je ozbiljan poslodavac koja pored besplatnog školovanja nudi siguran posao - ocjenjuje sagovornica Pobjede.

Žena general?

Jovanka Šaranović dodaje da u njihovoj Vojski žene imaju činove od potporučnika do pukovnika.

- Imamo jednu ženu pukovnika i nadamo se da ćemo u skorijoj budućnosti imati i prvu ženu generala. Ove godine u najnovijem konceptu vojske na najvišem nivou školovanja - generalštabnoj

Datum: 20.10.2013
Medij: Pobjeda
Rubrika: Bez naslova
Autori: Maja Đurić
Teme: Vojska Srbije, Ministarstvo odbrane

Napomena:
Površina: 1500
Tiraž: 0

Naslov: Žene u vojskama zemalja regiona - Dame lako nose uniformu

Strana: 18

CRNA GORA IMA 58 ŽENA PROFESIONALNIH VOJNIKA

U Vojski Crne Gore ima 58 žena profesionalnih vojnih lica, od čega su tri oficiri, dvije poručnici i jedna potporučnik.

U mirovnoj misiji ISAF u Avganistanu učestvovala su četiri žene kao medicinske tehničarke, od kojih je jedna bila dva puta. Trenutno nema ni jedna žena u mirovnim misijama. Na vojnim akademijama u inostranstvu, obrazuje se devet kadetkinja, od čega tri u Grčkoj, četiri u Makedoniji i po jedna kadetkinja na Pomorskoj akademiji u Italiji i na Pomorskoj akademiji u SAD.

Hrvatska

U vojnom sastavu Oružanih snaga Hrvatske trenutno ima 1.453 žene ili 9,4% od ukupnog broja DVO.

Imaju činove od najnižeg vojničkog (vojnkinja) do najvišeg oficirskog (brigadirka). Do sada je u mirovnim misijama i operacijama učestvovalo 188 žena vojnika od kojih su neke bile i više puta. Trenutno se u mirovnim misijama nalazi njih 18. Na školovanju u inostranstvu na vojnim akademijama nemaju ni jednu ženu - saopšteno je Pobjedi iz Ministarstva odbrane Hrvatske.

Srbija

U Vojski Srbije je 8,70% žena, a najviše ih je u kopненоj vojsci 4,93%. Od 2002. godine do danas, 42 žene su učestvovala u četiri multilateralne operacije UN, u Kongu, na Kipru, u Centralnoafričkoj republici Čadu i Libanu.

Ministarstvo odbrane Srbije navodi da su do 2012. godine bile na dužnostima u okviru medicinskih timova. U Libanu je do sada angažovano šest žena na vojničkim dužnostima, a na Kipru njih deset. Trenutno je u misijama sedam žena.

BiH

U oružanim snagama Bosne i Hercegovine angažovano je 6,1% žena. Ministarstvo odbrane BiH saopštilo je za Pobjedu da su zastupljene u svim činovima, te da je najviši čin brigadir. Njih 2,63% je učestvovalo u međunarodnim mirovnim misijama.

školi, imamo ženu oficira. Znači da se stvari mijenjaju na bolje. Ne može se u budućnosti reći da žena nije završila najviši nivo školovanja, što je, po nekima, preduslov da bi imala čin generala - objašnjava Jovanka Šaranović.

Vrtići u Ministarstvu

Jovanka Šaranović smatra da je vojna profesija dosta specifična, zbog čestih promjena dužnosti, odnosa subordinacije, seoba iz jednog grada u drugi, vježbi, lo-gorovanja svakodnevnih stre-

snih situacija. Dodaje da je veoma teško ako si npr. komandir voda i radiš sa ljudima, da predviđiš sve situacije u kojima se možeš naći i poslije posla zaboraviš na ono što se dešava u jedinici.

- Pritisak je veliki, a i očekivanja takođe. Problema će biti sve više kako njihov broj u jedinicama raste. Da nabrojim samo neke: iznalaženje mehanizama zamjenjivosti dok su na porodijskom odsustvu, a da se to ne reflektuje na operativne sposobnosti vojske, pitanja zdravstvene zaštite žena, usklađivanja poslovnih i porodičnih uloga i sl. Treba koristiti iskustva iz svijeta, jer i njih muče iste brige - ističe Jovanka Šaranović. Kao primjer navodi Španiju koja ima Opservatoriju za rodnu ravnopravnost.

- Oni kao mehanizam podrške pripadnicima OS imaju vrtiće u

okviru Ministarstva odbrane gdje mogu da ostave djecu i posvete se poslu. Imaju velike kantine i žena je rasterećena obavezom da posle posla sprema ručak - kaže direktor Instituta, pri čemu dodaje da postoje razmišljanja o pilot istraživanju za tom vrstom pomoći u Vojski Srbije. Žena u uniformi, po mišljenju naše sagovornice, nikada ne treba da zaboravi na svoju ženstvenost.

Ona ocjenjuje da su žene odgovornije od muškaraca, jer češće preispituju sebe da li mogu da odgovore određenim zahtjevima i zato ih treba ohrabrivati, jer, kako navodi, socijalna podrška je izuzetno bitna za razvoj karijere žena bilo da tu podršku pruža porodica, kolege, rukovodilac.

Regionalni projekat

U kontekstu rodne ravnopravnosti, na regionalnom nivou Jovanka Šaranović je istakla projekat koji su pokrenule Srbija, Crna Gora, Bosna i Hercegovina i Makedonija uz finansijsku podršku UNDP i SEESAC.

- Prva faza projekta je studija u kojoj su prezentovani podaci o položaju žena u oružanim snagama država Zapadnog Balkana. Promociju studije očekujemo krajem decembra i ideja je bila da se ona održi u Crnoj Gori, imajući u vidu činjenicu da je na čelu Ministarstva odbrane žena - kaže Jovanka Šaranović.

Zemlje regiona primjenjuju Rezoluciju Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija 1325 - „Žene, mir, bezbjednost“ koja, između ostalog poziva na povećano učešće žena na svim nivoima odlučivanja u rješavanju sukoba i mirovnim procesima.

Potporučnica Enita Radončić: Nije bilo lako stati „rame uz rame“ sa inostranim kadetima

Enita Radončić

Dvadesetogodišnja potporučnica Enita Radončić iz Tivta završila je Vojnu akademiju u Njemačkoj, a trenutno se nalazi na formacijskom mjestu komandira voda veze u kasarni „Milovan Šaranović“ u Danilovgradu.

- Nije bilo lako stati „rame uz rame“ sa inostranim kadetima zbog jezičke barijere koja nas je na neki način odvajala, te samim tim nisam bila ravnopravna sa njima, uprkos činjenici da sam, kada je u pitanju fizička spremnost, mogla i te kako da im pariram - navodi Enita

Radončić, pri čemu dodaje da su njene ocjene i uspjeh, bile dovoljan dokaz da je zasluženo bila kadet Vojne akademije u Njemačkoj.

Vojni poziv je, kako kaže, odabrala jer ta profesija podrazumijeva dinamičnost, ispunjena je zahtjevnim zadacima i brojnim izazovima, uz pomoć kojih svakodnevno usavršava svoje sposobnosti. Kao prednost navodi mogućnost napredovanja u karijeri, dok joj sa druge strane najteže pada odvojenost od porodice i prijatelja, što joj je, kako smatra, pomoglo da očvr-

sne kao ličnost.

Na pitanje kako je biti žena u Vojsci Crne Gore, potporučnica Radončić kaže da se osjeća dobro prihvaćenom i poštovanom, kako od strane podređenih, tako i nadređenih u Vojsci CG.

- I sama potvrđujem činjenicu da žena može ravnopravno sa muškarcima da odgovori na poteškoće koje sa sobom nosi vojnička profesija - ističe Enita Radončić i dodaje da svojim primjerom želi da ohrabri i druge pripadnice ženskog pola da odaberu ovu profesiju.

Novinarka Maja Đurić u razgovoru sa poručnicom Stošić

Major Vlasta Zekulić: Prva misija je bila „vatreno krštenje“

Vlasta Zekulić sa kolegama u Avganistanu

Vlasta Zekulić iz Hrvatske je major i komandant Kadetske bojne, Oficirske škole Hrvatske vojne akademije „Petar Zrinski“. U Avganistanu je bila 2004. i 2012. godine, kao komandant hrvatskog voda, oficir za operativno-planske poslove, mentor za kriminalističke istrage i savjetnik u avganistanskoj školi.

- Prva misija je bila „vatreno krštenje“ u svakom smislu: kao vojniku, zapovjedniku, planeru i sproveditelju operacija. Misija se sprovodila u osjetljivom i kritičnom dijelu avganistanske istorije (prvi predsjednički izbori nakon pada talibanskog režima) što je zahtijevalo mak-

simalne napore da se uspostavi i održi krhko stanje sigurnosti - objašnjava za Pobjedu major Zekulić.

Druga misija je bila posebna, jer su, kako kaže, svaki dan radili sa lokalnim snagama sigurnosti.

- Mentorstvo i savjetovanje je uključivalo daleko više od pukog prenošenja vojnih znanja. Njihovo upoznavanje s našom zapadnom kulturom i običajima. Vjerujem da im je imati ženu mentora bilo posebno i jedinstveno iskustvo - ocjenjuje major Zekulić.

Glavni motivi da se izbori za svoje mjesto u Oružanim snagama Hrvatske bili su, kaže, ljubav

prema uniformama, zahtjevnim fizičkim i psihičkim zadacima, oružju i jedinstvenom „bratstvu“ u vojnim redovima.

Ona dodaje da je u policijskom i vojnom sistemu već 17 godina, te da je oficir 11 godina. Major Zekulić smatra da žene već godinama ravnopravno sa muškarcima učestvuju na svim zadacima u svom rodovima vojske i na svim dužnostima.

- Jedino ograničenje koje postoji je u samim pripadnicama i njihovoj volji i motivaciji da prihvate izazov. One koje to žele i mogu, naći će sva vrata otvorena - kazala je major Zekulić za Pobjedu.

Datum: 20.10.2013
Medij: Pobjeda
Rubrika: Bez naslova
Autori: Maja Đurić
Teme: Vojska Srbije, Ministarstvo odbrane

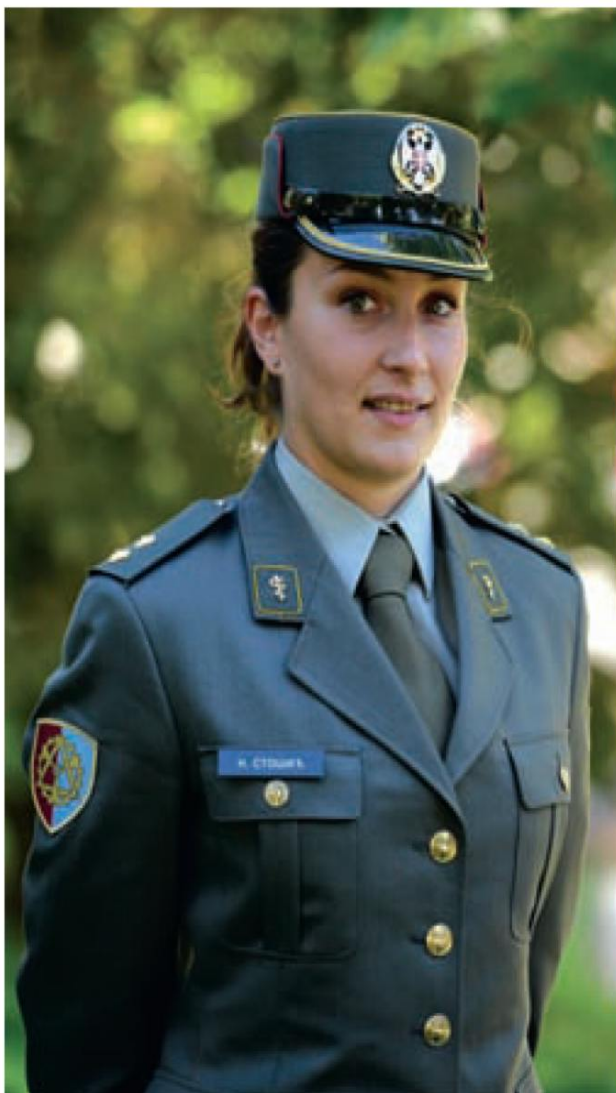
Napomena:
Površina: 1500
Tiraž: 0

Naslov: Žene u vojskama zemalja regiona - Dame lako nose uniformu

Strana: 18

Poručnica Nataša Stošić: Žene imaju bolje organizacione sposobnosti od muškaraca

Nataša Stošić

Poručnik Nataša Stošić iz Srbije je po vokaciji ljekar i prva žena oficir u srpskoj Vojski. Trenutno se priprema za odlazak u

mirovnu operaciju u Kongo gdje putuje 24. oktobra kao zamjenik vođe tima koji broji šest ljudi.

- Došlo je vrijeme da se proba i vidi nešto novo u vezi sa urgentnim zbrinjavanjem pacijenata koji su zahtjevniji. Ova misija je za mene izazov i smatram da je dobro znati kako funkcioniše sistem Ujedinjenih nacija - kaže Nataša Stošić koja će trideseti rođendan proslaviti u Africi. Ona izražava uvjerenje da će joj saradnja sa kolegama iz drugih zemalja i sistema odbrane biti korisna.

Što se tiče organizacionih sposobnosti, Nataša Stošić smatra da žene mogu da budu bolje od muškaraca.

- Lično, ne znam da li bih ja sama mogla da obavljam pojedine dužnosti koje zahtijevaju određen nivo fizičke snage. Nemoguće je da žena diže tereće kao što su poklopci za tenk koji imaju po 20-30 kilograma, ali ima žena koje su spremne i to da urade - kaže Nataša Stošić za Pobjedu.

Oficir Stošić inače radi kao instruktor i ljekar opšte prakse u garnizonim ambulantama.

- Zadatak mi je dominantno obuka kontingenata i deklariranih vodova koji se upućuju u mirovne operacije, u smislu pružanja prve medicinske pomoći - navodi prva žena oficir u Vojski Srbije.

Sa potčinjenima i pretpostavljenima ima, kako kaže, krajnje korektan odnos, a što se tiče ljudi koji posmatraju sa strane njenu profesiju, kaže da je u početku bilo raznih komentara, na koje se kasnije navikla.